

biuletyn informacyjny

NSZZ ~~Solidarność~~ Politechniki Wrocławskiej

... Spisane będą czyny i rozmowy... (Całkoss)

Nr 45

marzec 1985

"Wspomniał Piotr słowa Jezusa, który mu powiedział:
Zanim kogut zapieje, trzykroć się mnie zaprzęsz.
I wyszedłszy gorzko zapłakał"

Judasz i Piotr. Obydwaj zdradzili. Judasz odszedł i się powiesił, Piotr gorzko zapłakał.
Jest czas zdrady, kiedy ze strachu, za pieniądze, pod naciskiem rezygnujesz ze swych poglądów, wydajesz swoich przyjaciół, zapierasz się tych, którzy ponieśli klęskę.

Możesz smartwychwstać. Bo przecież gdzieś głęboko tli się w tobie świadomość zdrady, poczucie wyrządzonej krzywdy. Tli to w tobie i niepokoi twoje sumienie.

Nie daj się opanować deszczowi Judasza. Zapłać - jak Piotr zapłakał.
I ZMARTWYCHWSTAĆ!

Wielkanoc, 1985

SPRAWOZDANIE UKK

Wzorem lat ubiegłych UKK NSZZ "Solidarność" przedstawił sprawozdanie ze swej działalności - w tym również finansowej - wybranym osobom z naszej uczelni cieszącym się uznaniem i autorytetem wśród pracowników i studentów. Do głównych zadań UKK należało koordynowanie wszelkich akcji niezależnych na uczelni, reprezentowanie uczelni na zewnątrz, opieka nad osobami represjonowanymi, drukowanie i kolportaż wydawnictw niezależnych oraz współdziałanie z komisjami Oddziałowymi NSZZ "S". Z przyjemnością zawiadamiamy, że w 1984 r. zwiększyła się liczba jednostek organizacyjnych uczelni z którymi UKK posiada stały kontakt. Jest ich obecnie ponad 30. Z informacji przedstawionych przez KO wynika, że główne ich zadania polegały na koordynacji niezależnej działalności, opiece nad osobami represjonowanymi - również spoza Politechniki - oraz prowadzenie działalności sekcjalnej /wyprata zasiłków statutowych i finansowych/.

Z danych przedstawionych przez KO wynika, że liczba osób płaćcych składki członkowskie nie zmieniła się w porównaniu z rokiem 1983.

Wzrosła natomiast suma wpłat z tytułu składek o 20% w porównaniu z rokiem ubiegłym, co odnotowujemy z zadowoleniem. W 1984 r. wpłynęła również niewielka kwota od osób spoza uczelni wynosząca 2,47% w stosunku do kwoty zebranej na uczelni.

Rozliczenie finansowe przedstawiono podobnie jak w latach ubiegłych w postaci listy wziętych.

Z całkowitej kwoty jaką uzyskano w 1984 r. wypłacono na: zasiłki statutowe - 14,32%, pomoc finansową pracownikom Politechniki /w tym zasiłki leżące i wynagrodzenia osobom pozbawionym pracy/ - 29,14%, pomoc finansową osobom spoza Politechniki - 11,76%, pomoc finansową studentom - 4,05%, wydawnictwa niezależne /kupne i druk/ - 22,04%, inną działalność /akcje reklamowe, indywidualne akcje w instytucjach/ - 5,31%. Pozostała kwota wraz z kwotą z 1983 roku stanowi rezerwę finansową.

W wyniku przeprowadzonego rozliczenia finansowego UKK NSZZ "Solidarność" Politechniki Wrocławskiej postanowiła podnieść wysokość zasiłku statutowego z kwoty 3.500 zł na 5.500 zł. Zasiłek ten powinien być wypłacany osobom regularnie opłacającym składki członkowskie. Jednocześnie prosimy wszystkich Członków o systematyczne wpłacanie składek i o pamiętanie o zasadzie, że wysokość składek wynosi 2% od wynagrodzenia.

Tylko dzięki ofiarności swych Członków "Solidarność" żyje i działa.

Wyniki ankiety

W pierwszej połowie lutego została przeprowadzona na Politechnice konsultacja w sprawie proponowanych przez Komitet Społeczno-Polityczny RM zmian ustawy o szkolnictwie wyższym. Mimo sezonu urlopowego i nieobecności znacznej liczby pracowników w konsultacji wzięli udział: członkowie organów kolegialnych /550 osób, w tym 230 profesorów, docentów i doktorów habilitowanych/, uczestnicy zebrań instytutowych /440 osób przez wypełnienie ankiety, 258 osób w formie rezolucji/, Rady Naukowe 6 instytutów w formie dołączonych uchwał, RU PZPR, Rada Zakładowa ZNP, Zarząd Uczelniany ZSMP, Kom. Uczelniany NOT, OOP Studium Wojskowego.

Sondaż opinii wśród członków wszystkich organów kolegialnych wykazał, że w sprawach:

1. zakresu samorządności uczelni i stopnia wpływu władz państwowych na uczelnie
2. sposobu tworzenia statutu uczelni,
3. powoływania organów jednoosobowych,
4. trybu rozwiązywania stosunku pracy z nauczycielami akademickimi,
5. sposobu formowania organów samorządu studenckiego,
6. sposobu tworzenia regulaminu samorządu studenckiego,
7. trybu postępowania przy zawieszaniu w prawach lub relegowaniu studenta

ok. 80% respondentów wypowiedziało się za utrzymaniem przepisów obecnej ustawy. Występuje tu zbieżność stanowisk wszystkich czterech grup społeczności akademickiej.

W dalszych dwóch sprawach, a mianowicie:

8. zakresu i sposobu realizowania wpływu władz państwowych na działalność uczelni,
 9. zasady angażowania nauczycieli akademickich, za utrzymaniem zapisów ustawy wypowiedziało się przeszło 60% ogółu respondentów. W sprawach:
 11. zwiększenia udziału profesorów i docentów w organach kolegialnych,
 12. reaktywowanie studium doktoranckiego
- stanowiska respondentów są mniej więcej równo podzielone, aczkolwiek w grupie profesorów i docentów przeważa pogląd o celowości dokonania zmian w odpowiednich artykułach ustawy.

W ankietach złożonych indywidualnie respondenci wypowiadają się zdecydowanie /z reguły o przeszło 90% za utrzymaniem zapisów ustawy.

Zerówno w rezolucjach podjętych na zebraniach pracowniczych, jak i w uchwałach Rad Instytutu wyrażany jest ogromną większością głosów, lub wprost jednoznacznie, pogląd, że ocena Komitetu Społeczno-Politycznego RM sformułowana została stanowczo przełecznie i, że nie należy dokonywać zmian ustawy w ciągu najbliższych 1-2 lat. Niektóre z tych wypowiedzi negatywnie uosobniają się do argumentów i wniosków zawartych we wspomnianej wyżej ocenie funkcjonowania ustawy.

Organizacje polityczne i społeczne w obszernych stanowiskach wypowiedziały się za nowelizacją ustawy, akcentując zwłaszcza konieczność ustawowego uregulowania wpływu PZPR na politykę kadrową, umocnienia pozycji organów jednoosobowych, zwiększenia kompetencji ZNP.

Należy stwierdzić, że większość środowiska akademickiego Politechniki Wrocławskiej jest przeciwna zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym.

Szkolnictwo wyższe III Rzeszy

W październikowym numerze specjalnym pisaliśmy, że projektowane zmiany ustawy o szkolnictwie wyższym stworzą system dający się porównać z praktyką szkolnictwa wyższego w niemieckiej Rzeszy. Dla poparcia tych słów przytaczamy fragmenty Rozporządzenia Ministra Rzeszy i Prus do Nauki, Wychowania i Oświaty, wydanego dnia 3.4.1935 r., a więc w dwa lata po powstaniu hitlerowskiej III Rzeszy.

Organizacja szkoły wyższej:

- na czele szkoły wyższej stoi rektor. Podlega on bezpośrednio ministrowi i tylko przed nim jest odpowiedzialny,
- przewodniczący nauczycieli akademickich jest mianowany przez ministra po zasięgnięciu opinii rektora i wojewódzkiego przewodniczącego Narodowo-Socjalistycznego Związku Nauczycielskiego. Podlega on rektorowi,

- przewodniczący studentów jest mianowany po zasięgnięciu opinii rektora przez Przywódcę Studentów Rzeszy. Podlega on rektorowi,
- prorektor i dziekan są mianowani na wniosek rektora przez ministra,
- senat jest organem doradczym rektora. Należy do niego przewodniczący nauczycieli akademickich i przewodniczący studentów, prorektor, dziekan i dwaj dalsi powołani przez rektora przedstawiciele nauczycieli akademickich, z których jeden musi być członkiem Narodowo-Socjalistycznego Związku Nauczyciel-skiego,
- kierownikiem wydziału jest dziekan. Mianuje on jednego następcę,
- rada wydziału jest organem doradczym dziekana.

Niemieccy studenci podlegają politycznie kierownictwu Studentów Rzeszy, obejmuje ono Zrzeszenie Studentów Niemieckich i Narodowo-Socjalistyczny Związek Studentów.

/wg Schlag nach! Wissenswerte Tatsachen aus allen Gebieten, Bibliographisches Institut AG., Leipzig/

Dzisiaj, dokładnie po 50 latach, takie rozwiązania są pociągające dla innego rządu, w innym kraju. Tym razem w kraju realnego socjalizmu.

MARZEC '68

W kolejną rocznicę Marca '68 przypominamy historyczną już rezolucję studentów Wrocławia uchwaloną podczas wieców protestacyjnych w marcu 1968 roku

Rezolucja studentów Wrocławia

uchwalona podczas wieców protestacyjnych na uczelniach naszego miasta.

- My, córki, synowie robotników i inteligencji pracującej, studenci wyższych uczelni miasta Wrocławia odzyskanego dla matczynej polskiej państwowości - zdecydowanie i świadomie stojąc na pozycjach socjalizmu i powołowani głęboką troską o dobro Państwa i Narodu występujemy z niniejszym programem.
1. W całej rozciągłości popieramy rezolucję studentów Politechniki Warszawskiej z dnia .III.1968 r.
 2. Uznajemy i popieramy kierowniczą rolę klasy robotniczej naszego kraju i jednocześnie przeciwstawiamy się wszelkim próbom skłócenia robotników z młodzieżą akademicką.
 3. Żądamy rzetelnej informacji i dyskusji na temat najistotniejszych problemów nurtujących naszą społeczność.
 4. Domagamy się zaprzestania szerszenia wrogich socjalizmowi idei antysemitów.
 5. Oświadczamy, że obce są nam intencje wyrażające się w popieraniu akcji napaści na celu powrót do sytuacji politycznej sprzed 1956 r. i powrót na kierownicze stanowiska ludzi politycznie skompromitowanych w tym okresie.
 6. Zawsze będziemy bronić pięknych i chlubnych tradycji swobodnego i demokratycznego rozwoju kultury polskiej.
 7. Popieramy politykę zagraniczną naszego rządu.
 8. Odcinamy się od tych wszystkich, którzy chcą wykorzystać nasz ruch w rozgrywkach politycznych.
 9. Solidaryzujemy się ze zgodnym z naszą postawą ruchem akademickim w kraju.
 10. Żądamy ukarania winnych podjęcia brutalnych akcji przeciwko młodzieży akademickiej, demonstrującej w Warszawie i w innych ośrodkach akademickich w kraju.
 11. Odcinamy się od prowokacyjnych hasel rozpowszechnianych przez elementy o tendencjach antypaństwowych, antysocjalistycznych, antyradzieckich obcych środowisku akademickiemu Wrocławia.
 12. Żądamy powołania nadzwyczajnej Komisji Sejmowej dla wyjaśnienia wszystkich okoliczności sążnisz we wszystkich ośrodkach akademickich.
 13. Żądamy przywrócenia instytucji obrony w Senackich Komisjach Dyscyplinarnych.
 14. Przyjmujemy na siebie pełną odpowiedzialność jako ludzie pełnoletni i świadomi naszej postawy i wystąpienia - żądamy zapewnienia, że nie obawimy się odpowiedzialnością za nasz udział w ruchu studenckim naszych rodziców i rodziny dydaktyczno-naukowej.
 15. Żądamy, aby kompetentne czynniki zapewniły, że nie zostaną wysłani, że nie będą podlegać korekcjom karne i dyscyplinarne wobec studentów biorących udział w wiecu i zabierających głos w dyskusji.
 16. Żądamy w trybie natychmiastowym uwolnienia studentów i intelektualistów przebywających obecnie w więzieniu.
 17. Solidaryzujemy się z walką literatów o większe swobody demokratyczne i żądamy ograniczenia cenzury.
 18. Żądamy przeprosin studentów za kłamliwe i obraźliwe informacje podane przez prasę, radio i telewizję.

Ogłoszony 48 godzinny wiec okupacyjny na terenie wszystkich wyższych uczelni Wrocławia.

Jżeli w ciągu 48 godzin nie zostaną opublikowane nasze postulaty w prasie, radiu i telewizji, zmuszeni będziemy podjąć dalsze decyzje.

Wzywamy do przybycia na teren uczelni odpowiednie osoby z KW PZPR, celem przebiegania zaistniałej sytuacji.

Studenci Wyższych Uczelni Miasta Wrocławia, 14 marca 1968 roku.

Kilka wspomnień i refleksji - Cz.II

Akt pierwszy

14 marca '68 na Politechnice Wrocławskiej

Akt pierwszy rozpoczął się w lutym, kiedy to rozpoczęła się akcja zbierania podpisów pod petycją do Sejmu, domagającą się powrotu "Białadów" na scenę. W drugim tygodniu marca gruchnęła wieść o rozpadzeniu wiecu studenckiego na Uniwersytecie Warszawskim, zwanego jako wyraz protestu przeciwko sędziom "Białadów". Mówiono o pobiciach, a nawet ofiarach śmiertelnych.

Studenci, którzy są barometrem życia politycznego, których cechuje daleko posunięty solidaryzm grupowy, a ponadto niewiele mają do stracenia, zareagowali spontanicznie i prawidłowo, organizując w różnych ośrodkach akademickich kraju wiece uczelniane solidarnościowe. Taki wiec odbył się również na Politechnice.

Wiec był sprawnie zorganizowany, w nagłośnionej auli, za zgodą Rektora prof. Zygmunta Szparkowskiego. Aula pękała w szwach. Ciągłe przybywali nowi studenci. Wielu mówców zabierało głos, wielu po raz pierwszy w życiu, niektórzy okazali się świetnymi agitatorami politycznymi. W wystąpieniach królowało hasło: Prasa Kłamie. Mówcy domagali się opublikowania prawdy o wydarzeniach w Warszawie i potępienia akcji milicji.

Zabrani na wiec postanowili pozostać w Gmachu Głównym aż do spełnienia postulatów. A więc strajk okupacyjny.

To było na pewno, a pod przykrywką toczyła się walka polityczna. Przystąpili do niej Sprawni Władcy. Zwołanie wiecu za zgodą Rektora, a następnie okupacja uczelni była dla nich darem niebies. Otóż teraz można było wykazać inkompetencję Rektora i własną sprawność w unicestwieniu operu studenckiego. I zaraz potem zainteresować rządzących programem przebudowy Politechniki w dyspozycyjną wobec PZPR szkołę wyższą, sprawną w ideologicznym wychowaniu studentów i młodych pracowników nauki. W grupie Sprawnych Władcy, oprócz przywódcy Porębskiego, wyróżniali się Kasprzak i Kędzia. Porębski jest obecnie drugą osobą w hierarchii politycznej po Jaruzelskim. Kędzia - sekretarzem KW i Nowosiłcowem wrocławskiej kultury, Kasprzak - oczekuje dalszej kariery.

Naprzeciw tej silnej grupy stanęła rzęsa ludzi zaniepokojonych moralnie obrotem spraw w Polsce, silna liczebnością, ale słabą motywacją i brakiem programu. Zabrakło autorytetu, albowiem prof. Szparkowski, który mógł nadać ton oporowi, był uniejętnie omiany i unieszkodliwiony przez grupę Porębskiego. Już w czasie okupacji uczelni faktyczną władzę sprawował Porębski, szybko powołany na pierwszego zastępcę Rektora. Jaka rolę odgrywał Porębski, uświadomiłem sobie po raz pierwszy, kiedy znalazłem się w sali senatu, razem z naprężoną mieszczącą się obok wyszedł Porębski i zasiadał zakończenia okupacji. Nikt z nas nie był upoważniony do rozmów, nikt też nie zabrał głosu i po wystąpieniu Porębskiego wyszliśmy bez słowa. Drugi raz - przy okazji organizowania zebrania w akademiku, w związku z głodówką dr Krasnołębskiego. Dr Krasnołębski głodówką protestował przeciwko represjonowaniu studentów. Dowiedziałem się wówczas, że to nie Szparkowski, ale Porębski decyduje, kto, gdzie i kiedy może się zbierać i o czym rozmawiać.

Obserwator

Oświadczenie NZS

W 17 rocznicę wydarzeń marcowych, rozpoczętych brutalnym rozpadem uczelni wrocławskiej na Uniwersytecie Warszawskim uczelniane organizacje NZS Politechniki Wrocławskiej i Uniwersytetu wydały oświadczenie, w którym przypominają genezę tych wydarzeń oraz stawiane wtedy żądania demokratycznych reform, zaniecia cenzury, powstrzymanie bezkarności służby bezpieczeństwa. Żądania te do dziś nie straciły na aktualności i NZS nie zaprzestanie walki o ich realizację.

Sygnatariusze oświadczenia wzywają do godnego uczczenia rocznicy wydarzeń marcowych, a dzień 8 marca proklamują swoim świętem. Oświadczenie zostało podpisane przez Zarząd ARO NZS Politechniki Wrocławskiej i Zarząd Uniwersytecki NZS.

Zarząd ARO NZS Politechniki przygotował na miesiąc marzec kilka form uczczenia rocznicy marca '68 i będzie o nich informował.